

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

กระทรวงพลังงานได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๒๐๑/๕ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ขอรื้อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอรื้อการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ความว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือขอให้กระทรวงพลังงานแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาผู้รับผิดชอบความสูญเสียค่าใช้จ่ายในการแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เพื่อให้การดำเนินการของกระทรวงพลังงานเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กระทรวงพลังงานจึงขอรื้อการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. เนื่องจากการดำเนินการแปรรูป กฟผ. ได้ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องบางท่านปัจจุบันได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว จึงขอรื้อว่าในการพิจารณาถึงผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ต้องพิจารณาถึงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดในขณะที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นกระทำละเมิดหรือในขณะที่ส่วนราชการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ (ในปัจจุบัน)

๒. หากเห็นว่าต้องพิจารณาในขณะที่กระทำละเมิด จะต้องถือว่าขั้นตอนใดเป็นขณะกระทำละเมิด ระหว่างผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดโดยมีมติที่ไม่ชอบ ดำเนินกระบวนการที่ไม่ชอบ หรือวันที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. กรณีเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิด ผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ได้แก่ผู้ใด

๔. กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ได้แก่ผู้ใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้จดทะเบียน

แปลงสภาพเป็น บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ ตามพระราชบัญญัติ
ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และวันที่ ๑๐
พฤษภาคม ๒๕๔๘ แต่ได้มีคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๙ ให้เพิก
ถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) พ.ศ.
๒๕๔๘ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ.
๒๕๔๘ มีผลทำให้ กฟผ. ต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการแปรรูปจำนวน
๓๐๓,๘๔๓,๙๐๗.๑๗ บาท และค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งบริษัท กฟผ. โทคมานาคม จำกัด จำนวน
๑๔,๑๐๐,๒๘๑ บาท รวมค่าใช้จ่ายที่ กฟผ. สูญเสียไปทั้งสิ้นเป็นจำนวน ๓๑๗,๙๔๔,๑๘๘.๑๗ บาท
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้ว เห็นว่า ความสูญเสียค่าใช้จ่ายในการแปรรูปและ
ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งบริษัท กฟผ. โทคมานาคม จำกัด ตามจำนวนเงินดังกล่าว เกิดจากนโยบายของ
รัฐบาลในขณะนั้นที่ต้องการให้มีการแปรรูป กฟผ. ซึ่งมีการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหลาย
ประการ โดยสรุป ดังนี้ (๑) เรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็น
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท และประธานคณะกรรมการจัดทำ
การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (๒) เรื่องการจัดการให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไม่
สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ (๓) เรื่องมติ
คณะรัฐมนตรีให้โอนทรัพย์สินของ กฟผ. คืนให้กระทรวงการคลังเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบด้วย
กฎหมาย ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ขั้นตอนต่างๆ อันเป็นสาระสำคัญก่อนการตราพระราช
กฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระ
ราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ.
๒๕๔๘ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ซึ่งสำนักงานการ
ตรวจเงินแผ่นดิน เห็นว่า กฟผ. เป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน จึง
ขอให้กระทรวงพลังงานพิจารณาเรื่องนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขไม่ให้เกิดความสูญเสีย
ค่าใช้จ่ายดังกล่าวอีก และพิจารณาดำเนินการสอบสวนหาผู้รับผิดชอบความสูญเสียค่าใช้จ่ายใน
ระหว่างดำเนินการแปรรูป กฟผ. กับปลัดกระทรวงพลังงาน คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท
และคณะกรรมการจัดทำกรรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๖
แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ
ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อปฏิบัติภารกิจในการดำเนินการแปรรูป
กฟผ.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อหาดังกล่าว มี
ประเด็นที่ต้องพิจารณาสองประเด็น โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับ
ผิดทางละเมิดต้องพิจารณาถึงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดในขณะกระทำละเมิด หรือในขณะ

ที่ส่วนราชการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ นั้น เห็นว่า การพิจารณาว่าผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดต้องพิจารณาว่าผู้กระทำละเมิดเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานใดในขณะกระทำละเมิด แม้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดดังกล่าวจะได้ย้ายหน่วยงานหรือเกษียณอายุราชการไปแล้วก็ตาม การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด ย่อมเป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจให้กับหน่วยงานนั้น ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๘^๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ประเด็นที่สอง ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดในขณะดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตามข้อหาหรือที่กล่าวถึงผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต หมายความว่าถึงนายสุขุม เฉลยทรัพย์ และตามข้อหาหรือที่กล่าวถึงผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา หมายความว่าถึงนายปราโมทย์ โชติมงคล ซึ่งในขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการจัดทำกรับฟังความคิดเห็นของประชาชน นายสุขุมฯ ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนนายปราโมทย์ฯ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา (ไม่ใช่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๔^๓ แห่ง

^๑ ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่ง โดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร

กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดว่าในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่จำนวนเท่าใด จะให้มีผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณาของคณะกรรมการไว้ด้วย

^๒ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้นิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่” ให้หมายความรวมถึงผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็น การแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะกระทำการอันถูกกล่าวหาว่าละเมิดต่อ กฟผ. ในการดำเนินการเตรียมการแปรรูป กฟผ. นั้น นายสุขุม เฉลยทรัพย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และนายปราโมทย์ โชติมงคล ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการจัดทำ การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยระบุตัวบุคคลเป็นการเฉพาะ (ผู้ลงนามแต่งตั้ง คือ ปลัดกระทรวงพลังงาน ในฐานะประธานกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) และแต่งตั้งจากกรรมการใน คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทตามมาตรา ๑๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๙ (๙)^๕ แห่ง

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็น การแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๑๖ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการให้เปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจใดเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทแล้ว ให้มีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงหรือทบวงที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวงนั้น เป็นผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่จะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจนั้น ผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจนั้นหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งจะแต่งตั้งตามความเหมาะสมของการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นหุ้นเป็นกรรมการและผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งตามวรรคหนึ่งพิจารณาแต่งตั้งกรรมการซึ่ง เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนพนักงาน โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นจะต้องแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านการเงินและการบัญชี และในกิจการหรือการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจที่จะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน ส่วนผู้แทนพนักงานนั้นจะต้องแต่งตั้งจากนายกสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นเสนอในกรณีที่รัฐวิสาหกิจนั้นไม่มีสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามที่เห็นสมควร

ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการหรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำแหน่งดังกล่าว

“มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมีหน้าที่เสนอแนะรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทนั้น ตามหลักการและแนวทางที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติตามมาตรา ๑๓ (๑) ทั้งนี้ โดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๙) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายทุน

พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ บุคคลทั้งสองจึงเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นตามนิยามของมาตรา ๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และข้อ ๔^๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ซึ่งมีผลทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนของบุคคลทั้งสองในฐานะกรรมการจัดทำกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอื่นเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจเป็นการปฏิบัติภารกิจเฉพาะให้กับ กฟผ. เท่านั้น โดยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแต่อย่างใด มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงไม่ใช่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมกับ กฟผ. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีนี้ ดังนั้น เมื่อนายสุขุมฯและนายปราโมทย์ฯ กระทำการในฐานะกรรมการจัดทำกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนซึ่งถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานให้แก่ กฟผ. หากก่อให้เกิดความเสียหายแก่ กฟผ. แล้ว ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีนี้ จึงได้แก่ผู้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายตามข้อ ๘^๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๒

รัฐวิสาหกิจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีการรับฟังความคิดเห็นในเรื่องตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น